

**Jednolity dokument kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu
Rozwoju Regionalnego Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju
Regionalnego 2004-2006-studium przypadków**

Zasady ogólne	2
Zasada 1: Wydatki rzeczywiście ponoszone	3
Zasada 2: Księgowanie wpływów	6
Zasada 3: Opłaty finansowe i inne oraz wydatki prawne.....	6
Zasada 4: Zakup sprzętu używanego.....	7
Zasada 5: Zakup nieruchomości gruntowej.....	8
Zasada 6: Zakup nieruchomości budynkowej	8
Zasada 7: Podatek VAT i inne podatki oraz opłaty.....	8
Zasada 8: Fundusze kapitału podwyższonego ryzyka i fundusze pożyczkowe	9
Zasada 9: Fundusze gwarancyjne	9
Zasada 10: Leasing	9
Zasada 12: Kwalifikowanie się projektów w zależności od miejsca	10
Zasada 11: Koszty wynikające z zarządzania i uruchomienia funduszy strukturalnych .	10
Kwalifikowalność środków transportu.....	13
Zamówienia publiczne	14
Nadzór projektowy	16
Inne zagadnienia odnośnie kwalifikowalności	17

Warszawa, grudzień 2006

Zasady ogólne

Dokument ten jest wykładnią kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego sporządzoną przez Instytucję Zarządzającą Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego, na który składają się dotychczas wydane wytyczne, stanowiska i opinie.

Zakres przedmiotowy kwalifikowalności wydatków określony w dokumencie przez Instytucję Zarządzającą jest zgodny z odpowiednimi przepisami wspólnotowymi i krajowymi, w tym w szczególności z:

- Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1685/2000 ustanawiające szczegółowe zasady wprowadzenia rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w sprawie kwalifikowania wydatków związanych z projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1145/2003,
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz.U. 04 nr 166, poz. 1745),
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 sierpnia 2004 roku w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz. U. Nr 200, poz. 2051, z późn. zm.).

Niniejsze wytyczne wskazują również na szczegółowe zasady dotyczące kwalifikowania wydatków dla projektów współfinansowanych w ramach ZPORR. Związane to jest z faktem, iż w systemie wdrażania ZPORR występują projekty lub grupy projektów objętych wyłączeniem blokowym bądź programem pomocowym zatwierdzonym przez Komisję Europejską, które to ustalają bardziej restrykcyjne zasady dotyczące kwalifikowania wydatków niż ww. rozporządzenia. Zawarte interpretacje odnoszą się do wydatków ponoszonych przez beneficjenta zarówno w ramach współfinansowania krajowego jak i ze środków wspólnotowych w ramach realizacji projektu współfinansowanego w ramach ZPORR.

Należy zwrócić również uwagę, iż przy kwalifikowaniu wydatków należy brać pod uwagę podstawową zasadę dotyczącą kwalifikowalności, wiążącą się z wymogiem niezbędności wydatku dla wdrażania i realizacji projektu. **Wydatek, który jest niezbędny dla wdrażania i realizacji projektu to wydatek, bez którego projekt nie mógłby zostać zrealizowany,**

a jednocześnie powinien stanowić optymalny pod względem ekonomicznym i technicznym sposób wdrożenia i realizacji tego projektu.

Dokument przygotowany jest w formie najczęściej pojawiających się pytań i odpowiedzi pogrupowanych według dwunastu zasad przedstawionych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 448/2004.

Zasada 1: Wydatki rzeczywiście ponoszone

a) Czy nieodpłatna i dobrowolna praca wnoszona jako wkład rzeczowy przez osoby fizyczne jest traktowana jako wkład publiczny i może stanowić podstawę do refundacji?

Zasadniczo wkład rzeczowy może stanowić wkład krajowy - publiczny lub prywatny. O charakterze wkładu decyduje status prawny podmiotu, który wnosi do projektu wkład rzeczowy. Jeżeli podmiot ma status jednostki sektora finansów publicznych, to wnoszony przez niego do projektu wkład rzeczowy ma status wkładu publicznego. Analogicznie, wkład rzeczowy wniesiony do projektu przez podmiot prywatny ma z reguły status wkładu prywatnego. W związku z wątpliwościami dotyczącymi traktowania wkładu własnego beneficjentów spoza sektora finansów publicznych, ubiegających się o środki na współfinansowanie projektów mających na celu dobro publiczne, przyjęto rozwiązanie, które pozwala na traktowanie środków podmiotów prywatnych realizujących projekty o znaczeniu publicznym jako "inne środki publiczne". W związku z powyższym wkład rzeczowy tych podmiotów może być traktowany jako wkład publiczny.

b) Jak tworzyć montaż finansowy projektów, których elementem jest wkład rzeczowy beneficjenta przewyższający łącznie środki z EFRR i budżetu państwa?

W odniesieniu do zasady 1.5 *Rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r. zmieniającego Rozporządzenie (WE) nr 1685/2000, które ustanawia szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w zakresie kwalifikowalności wydatków ponoszonych na operacje współfinansowane z funduszy strukturalnych i unieważniającego Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1145/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r.*, zapis:

dotacja EFRR \leq koszty kwalifikowane – wkład rzeczowy

w kontekście specyfiki projektów realizowanych w ramach ZPORR 2004-2006, należy interpretować następująco:

dotacja EFRR + inne środki pomocowe (w tym z budżetu państwa) ≤ koszty kwalifikowane – wkład rzeczowy.

Uzasadnieniem takiego rozwiązania jest zapobieżenie sytuacji, w której część wartości wkładu rzeczowego wniesionego przez beneficjentów mogłaby być zrefundowana również przez środki z budżetu państwa, co byłoby niewłaściwe z punktu widzenia zasad udzielania wsparcia w ramach programu.

c) Czy Beneficjent ma prawo uznać wkład rzeczowy w postaci nieruchomości byłego szpitala powojkowego jako koszt kwalifikowalny, zważywszy że beneficjent nie ma prawa własności a jedynie prawo użyczenia na kolejne 10 lat?

Beneficjent ma prawo uznać wkład rzeczowy w postaci nieruchomości byłego szpitala powojkowego jeśli w wyniku realizacji projektu nastąpi zmiana sposobu użytkowania. Beneficjent powinien zagwarantować trwałość celów i założeń projektu w ciągu 5 lat od dnia podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Umowa użyczenia nie stoi na przeszkodzie kwalifikowalności wkładu rzeczowego.

d) Czy można zrefundować wkład rzeczowy, jakim jest koszt gruntu pod zabudowę w sytuacji, gdy Beneficjent nie jest jego właścicielem i nie poniósł, w związku z jego nabyciem wynikającym z tytułu użytkowania wieczystego, żadnych kosztów oraz czy wkład rzeczowy w postaci wniesienia do projektu nieruchomości zabudowanej może być jedynym wkładem własnym beneficjenta w projekt, bez ponoszenia dodatkowego wkładu finansowego?

Zgodnie z zasadą nr 1 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia 448/2004, beneficjent może ponosić koszty na rzecz projektu również w postaci wkładu rzeczowego, nie będąc jego właścicielem a jedynie użytkownikiem wieczystym. Za wkład rzeczowy uważa się wniesienie określonych składników majątku do projektu, nie powodujące powstania faktycznego wydatku pieniężnego. Jako wkład rzeczowy wnoszone mogą być: nieruchomości, wyposażenie lub materiały, badania, działalność zawodowa lub nieodpłatna, dobrowolna praca. Nie ma nałożonego na beneficjenta obowiązku, aby w rozliczeniu końcowym projektu (bilansie refundacji i wkładu własnego) wykazał oprócz wkładu rzeczowego inne nakłady finansowe.

e) Czy konserwacja okresowa urządzeń biurowych może być kosztem kwalifikowalnym?

Konserwacja okresowa urządzeń biurowych nie powinna, co do zasady, stanowić kosztu kwalifikowalnego, za wyjątkiem przypadków, kiedy uznanie tego kosztu za kwalifikowalny

może zostać uzasadnione odpowiednio długim okresem realizacji projektu oraz eksploatacją tego sprzętu w ramach danego projektu (sprzęt wykorzystywany wyłącznie na potrzeby projektu lub kalkulacja *pro rata*).

f) Czy kwalifikowalne są koszty utrzymania personelu, które zostały poniesione w związku z realizacją projektu np. w zakresie monitorowania oraz rozliczeń finansowych?

Zgodnie z obowiązującymi zasadami kwalifikowalności koszty utrzymania personelu (funkcje związane z projektem pełni pracownik Beneficjenta), które zostały poniesione w związku z realizacją projektu współfinansowanego przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, są kwalifikującymi się wydatkami, pod warunkiem że:

- pracownik zostanie oddelegowany na podstawie odrębnej umowy do pełnienia funkcji w związku z realizacją projektu, co nie powinno kolidować z dotychczasowymi obowiązkami pracownika;
- oparte są na kosztach rzeczywistych (dokumenty potwierdzające to m.in.: umowa, karty czasu pracy, lista płac);
- zostaną wyodrębnione (obliczone) jako odpowiednia proporcja kosztów stałych związanych bezpośrednio z realizacją projektu, zgodnie z należycie **uzasadnioną, rzetelną i bezstronną metodologią.**

g) Czy za koszt kwalifikowalny można uznać meble do gabinetu ordynatora w ramach poddziałania 1.3.2 i 3.5.2 ZPORR?

Mając na uwadze poddziałania 1.3.2 i 3.5.2 ZPORR, których celem jest poprawa świadczonych jakości usług medycznych oraz podniesienie ich standardu przez wysokospecjalistyczne zakłady opieki zdrowotnej oraz lokalne ośrodki zdrowia, jak również wytyczne w zakresie kwalifikowalności, wskazujące na wymóg niezbędności wydatku dla wdrażania i realizacji projektu, zdaniem Instytucji Zarządzającej ZPORR, meble do gabinetu ordynatora nie należą do wydatków kwalifikowalnych projektu.

h) Czy zakup środków czystości, fartuchów, masek chirurgicznych oraz materiałów eksploatacyjnych są kosztami kwalifikowalnymi w ZPORR?

Powyższe koszty nie są wydatkami kwalifikowalnymi, ponieważ nie są nierozzerwalnie związane z realizacją projektów infrastrukturalnych.

i) Czy zakup elementów oświetlenia oraz materiałów biurowych dla pracowni specjalistycznych itp. jest kosztem kwalifikowalnym w sektorze edukacyjnym ZPORR?

Powyższe koszty mogą być wydatkami kwalifikowalnymi, pod warunkiem, że wiążą się z wymogiem niezbędności wydatku dla wdrażania i realizacji projektu.

Czy w ramach ZPORR można rozliczyć projekty, a tym samym dokonać refundacji wydatków, tylko na podstawie przedstawionych faktur i dowodów płatności, ale bez dokumentów potwierdzających odbiór elementów objętych refundacją (protokołów odbioru)?

Dla uznania wydatków za kwalifikowalne niezbędne jest stwierdzenie faktycznego dostarczenia towarów i elementów objętych refundacją. W opinii Instytucji Zarządzającej ZPORR obowiązek dostarczania protokołów odbioru towarów i prac powinien dotyczyć tylko tych elementów objętych refundacją, co do których wymóg ten wynika z przepisów prawa lub postanowień umowy o dofinansowanie.

Zasada 2: Księgowanie wpływów

Czy przedsiębiorcy powinni zwracać środki finansowe, jeśli w trakcie lub po realizacji projektu w ramach Działania 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa ZPORR osiągają przychody finansowe?

Przychody pojawiające się w trakcie realizacji projektu nie powinny pomniejszać kosztów kwalifikowalnych, ponieważ są to przychody uzyskiwane w trakcie cyklu gospodarczego inwestycji, które stanowią jeden z wyjątków uwzględnionych w zasadzie 2, ust. 1 rozporządzenia 448/2004. Zasada nr 2 rozporządzenia 448/2004 mówi o odejmowaniu przychodów, ale z wyjątkiem takich przychodów, które już zostały uwzględnione poprzez przyznanie niższego poziomu dofinansowania na mocy art. 29 ust. 4 rozporządzenia 1260/1999. Innymi słowy przedsiębiorcom, którzy mają niższy próg dofinansowania (w przypadku Działania 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa poziom ten nie przekracza 35% wydatków kwalifikowalnych) nie można „po raz drugi” odejmować przychodów.

Zasada 3: Opłaty finansowe i inne oraz wydatki prawne

a) Czy kwalifikowalne są wszystkie opłaty administracyjne poniesione przez beneficjenta w związku z realizacją projektu?

Zgodnie z Podręcznikiem o kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR przy kwalifikowaniu wydatków związanych z opłatami administracyjnymi należy brać pod uwagę podstawową zasadę dotyczącą kwalifikowalności, wiążącą się z wymaganiem niezbędności wydatku dla wdrażania i realizacji projektu. Ponadto zgodnie z zasadą 7 rozporządzenia 448/2004 opłaty, które wynikają ze współfinansowania przez fundusze strukturalne nie stanowią wydatków kwalifikowanych z wyjątkiem przypadków, gdy są one faktycznie i definitywnie poniesione przez Beneficjenta, tzn. nie jest wydatkiem kwalifikowalnym opłata, która zostanie odzyskana przez Beneficjenta. Opłaty administracyjne wiążą się bezpośrednio z czynnościami i pracami realizowanymi w ramach projektu. Implikuje to sytuację, w ramach której dana czynność skutkuje koniecznością uiszczenia niezbędnej w projekcie opłaty administracyjnej, co powoduje, iż opłata jest kosztem kwalifikowalnym.

b) W jakiej wysokości należy uznać za kwalifikowalne opłaty notarialne i sądowe w przypadku, gdy wartość rynkowa nieruchomości jest niższa od wartości transakcji? Czy w takim przypadku należy uznać wydatki proporcjonalnie do wartości transakcji, czy też posługiwać się widelkami określonymi w rozporządzeniach o taksie notarialnej i wysokości wpisów sądowych?

Należy zaakceptować kwoty ustalone przez notariuszy na fakturze.

Zasada 4: Zakup sprzętu używanego

Zgodnie z zasadą 4 rozporządzenia 448/2004 jednym z obowiązków beneficjenta jest przedstawienie deklaracji wskazującej, iż w okresie ostatnich siedmiu lat używany sprzęt nie został zakupiony ze środków pomocy krajowej lub wspólnotowej. Czy w takiej sytuacji Beneficjent powinien przedstawić oświadczenia wszystkich kolejnych właścicieli czy tylko ostatniego. Co w przypadku, gdy sprzęt zakupiony został poza granicami kraju?

Wskazane jest by deklaracja potwierdzająca wcześniejsze niewspółfinansowanie danego środka trwałego wystawiona była przez wszystkich kolejnych właścicieli. Niemniej jednak, z przyczyn obiektywnych i w sytuacji, kiedy Beneficjent nie jest w stanie zdobyć takiego potwierdzenia od wszystkich wspomnianych wyżej podmiotów, dopuszczalne jest zaakceptowanie rozwiązania, w którym to Beneficjent przedstawia deklarację pochodzącą od ostatniego właściciela oraz załącza do niej oświadczenie, wyjaśniające powody braku dostarczenia pozostałych dokumentów. W przypadku, kiedy używane środki trwałe zostały

zakupione poza granicami UE, przedstawianie deklaracji dotyczącej źródeł finansowania zakupu nie jest wymagane.

Zasada 5: Zakup nieruchomości gruntowej

Czy wydatki związane z zakupem gruntu niezabudowanego można uznać za kwalifikowalne, w przypadku gdy obowiązek ich poniesienia powstał wcześniej (nie w okresie realizacji projektu) i na podstawie odrębnych przepisów (np. uwłaszczeniowych)?

Obowiązek poniesienia przez beneficjenta wydatków w oparciu o inne przepisy prawa, nie stanowi przesłanki do odmowy ich kwalifikowalności, o ile wydatek ten nie narusza zasady 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004 (m.in.: w kwestii niezbędności zakupu nieruchomości gruntowej) oraz ujęty jest we wniosku aplikacyjnym i dokumentacji projektowej.

Zasada 6: Zakup nieruchomości budynkowej

Czy zasada 6 rozporządzenia 448/2004 wskazuje na konieczność wyłączenia z refundacji całej kwoty zakupu lokalu, gdy cena zakupu przekracza wartość rynkową nieruchomości?

Jednym z warunków kwalifikowalności zakupu nieruchomości jest m.in.: wykazanie, że cena zakupu nieruchomości nie przekracza jej wartości rynkowej. Z uwagi na to, że dokumentem potwierdzającym cenę rynkową nieruchomości jest operat szacunkowy sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego, refundacji powinna podlegać kwota nie przekraczająca wartości rynkowej przedstawionej w operacie szacunkowym. W związku z powyższym nie należy wyłączać z refundacji całej kwoty zakupu lokalu a jedynie kwotę wykraczającą poza wartość rynkową przedstawioną w operacie szacunkowym.

Zasada 7: Podatek VAT i inne podatki oraz opłaty

a) Jak należy kwalifikować zmiany wysokości podatku VAT w odniesieniu do wysokości zapisanych we wniosku aplikacyjnym? Przykład: projekt, w którym całkowita wartość brutto oraz wartość netto urządzeń jest niższa niż założono we wniosku o dofinansowanie projektu, wzrosła natomiast stawka VAT.

Jeśli wartość brutto zmniejszyła się, kwota dofinansowania ulega odpowiedniemu zmniejszeniu, a oszczędności powstałe w zakresie wartości netto mogą zostać przeznaczone na pokrycie zwiększeń w zakresie podatku VAT. Ponieważ VAT jest pochodną kwoty głównej, należy obie pozycje (wartość netto i VAT) traktować łącznie. Oznacza to,

iż w przypadku tego projektu dopuszczalna będzie refundacja wydatku poniesionego zgodnie ze zwiększoną stawką VAT. Jeżeli natomiast miałyby miejsce sytuacja, w której zmiana stawki VAT spowodowałaby przekroczenie limitów określonych dla danej kategorii wydatków we wniosku o dofinansowanie projektu, stosowną różnicę należy uznać za koszt niekwalifikowalny i Beneficjent powinien pokryć ją ze środków własnych.

b) Czy istnieje możliwość dodania nowej kategorii kosztu np. VAT od środka transportu (w części nie podlegającej odliczeniu) do kategorii kosztów kwalifikowalnych i dokonanie refundacji?

W trakcie realizacji projektu nie ma możliwości włączenia do projektu dodatkowych kategorii kosztów kwalifikowalnych, nieuwzględnionych we wniosku aplikacyjnym. Na etapie rozliczenia projektu złożenie skorygowanego oświadczenia o kwalifikowalności podatku VAT nie jest możliwe, więc nie ma możliwości refundacji poniesionego przez Beneficjenta podatku VAT.

Zasada 8: Fundusze kapitału podwyższonego ryzyka i fundusze pożyczkowe

Z uwagi na kategorie projektów oraz wydatków w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Instytucja Zarządzająca ZPORR nie wydawała jakichkolwiek interpretacji oraz wytycznych w zakresie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka i funduszy pożyczkowych.

Zasada 9: Fundusze gwarancyjne

Z uwagi na kategorie projektów oraz wydatków w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Instytucja Zarządzająca ZPORR nie wydawała jakichkolwiek interpretacji oraz wytycznych w zakresie funduszy gwarancyjnych.

Zasada 10: Leasing

Czy opłata wstępna (inicjacyjna) jest kosztem kwalifikowalnym w leasingu?

Opłata wstępna stanowi koszt kwalifikowalny - jeśli została zaliczona do części kapitałowej spłat rat leasingowych. Natomiast, gdy jest ona jednorazowym świadczeniem pieniężnym leasingobiorcy na rzecz leasingodawcy z tytułu przygotowania umowy leasingu wówczas stanowi koszt niekwalifikowalny.

Zasada 12: Kwalifikowanie się projektów w zależności od miejsca

Cały obszar Polski objęty jest Celem 1 i Zasada 12 w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego nie ma praktycznego zastosowania.

Zasada 11: Koszty wynikające z zarządzania i uruchomienia funduszy strukturalnych

Powyższa kategoria kwalifikowalności odnosi się do kosztów ponoszonych przez instytucje uczestniczące we wdrażaniu funduszy strukturalnych tj. Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczących, Instytucji Wdrażających ZPORR. Kategoria ta finansowana jest przez Priorytet 4 Pomoc Techniczna ZPORR.

a) Czy możliwe jest zamienne finansowanie wydatków wskazanych we wniosku aplikacyjnym odnośnie informacji i promocji projektu?

Nie jest możliwe zamienne finansowanie wydatków tzn. jeżeli we wniosku aplikacyjnym beneficjent zobowiązał się sfinansować np.: organizację konferencji, nie może z tego zrezygnować i pokryć z tych środków np.: kosztów dodatku do gazety.

b) Czy w ramach Działania 4.2 ZPORR istnieje możliwość organizacji szkoleń dla członków Komisji Oceny Projektów?

Tak, w ramach Działania 4.2 ZPORR istnieje możliwość organizacji szkoleń skierowanych dla członków Komisji Oceny Projektów.

c) Jakie mogą być wydatki kwalifikowalne w projektach dotyczących organizacji szkoleń dla Beneficjentów w Działaniu 4.3 Pomocy Technicznej ZPORR?

W przypadku projektów dotyczących organizacji szkoleń wydatkami kwalifikującymi się do dofinansowania są: koszty przejazdu, wyżywienia i zakwaterowania osób prowadzących szkolenia. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie o sygnaturze DRR-VI-941-2-Pal/05 z 28 lipca 2005 r. koszt poczęstunku podczas szkoleń dla beneficjentów ZPORR został podwyższony z 10 zł na 15 zł / osobę. Jednak kwota ta dotyczy wniosków o dofinansowanie pomocy technicznej, składanych od lipca 2005 r. Natomiast wnioski o dofinansowanie zatwierdzone przed tym terminem i uwzględniające koszt poczęstunku w wysokości do 10 zł / osobę powinny być rozliczane według zapisów w tych wnioskach i zgodnie z wytycznymi z 2004 r.

d) Czy studia podyplomowe oraz doktoranckie dla pracowników uczestniczących we wdrażaniu programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych mogą być kwalifikowalne?

Studia podyplomowe mogą stanowić koszt kwalifikowalny, jeśli umożliwiają pracownikom zdobycie wiedzy i umiejętności, które przyczyniają się do lepszego wdrażania programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych. Na tej samej zasadzie do współfinansowania mogą kwalifikować się studia doktoranckie, wydaje się jednak, że w przypadku studiów doktoranckich, jak również kursów MBA, trudniej byłoby uzasadnić celowość współfinansowania ich z pomocy technicznej.

e) Czy możliwe jest zatrudnianie osób zajmujących się informacją i promocją funduszy strukturalnych na podstawie umowy o pracę oraz czy nadgodziny pracowników zajmujących się oceną projektów są wydatkami kwalifikowalnymi w ramach Działania 4.3 ZPORR?

Zgodnie z zasadą 11 rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004 możliwe jest zatrudnienie osób zajmujących się informacją i promocją tylko na podstawie umowy cywilno-prawnej. Nadgodziny mogą stanowić wydatek kwalifikowalny, o ile w danej instytucji i zgodnie z jej regulaminem przyznaje się pracownikom ekwiwalent pieniężny za dodatkowo przepracowany czas.

f) Jak szczegółowo określić kwalifikowalność poszczególnych części wynagrodzenia wypłacanego pracownikom w ramach Działania 4.1 ZPORR?

W ramach działania 4.1 ZPORR kwalifikowalne do dofinansowania są „wydatki na wynagrodzenia włącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne”. Poniżej wyszczególnione są wydatki związane z wynagrodzeniem pracowników, które można uznać za **kwalifikowalne** w ramach projektów dotyczących współfinansowania zatrudnienia ze środków Działania 4.1 ZPORR:

1. Płaca zasadnicza
2. Dodatek funkcyjny
3. Dodatek stażowy
4. Dodatki za stopień służbowy
5. Składka na Fundusz Pracy
6. Składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

7. Niektóre wydatki na działalność socjalną w odniesieniu do kwalifikowalnej grupy pracowników. Do grupy tych wydatków mogą zostać zaliczone w szczególności usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form krajowego wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej i sportowo-rekreacyjnej, wydatki z tytułu udzielania pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe ze środków Funduszu (należałoby wykluczyć pomoc zwrotną).
8. Wynagrodzenie chorobowe
9. Za kwalifikowalne można również uznać składki na polisy z tytułu ubezpieczenia na życie (dobrowolne ubezpieczenia grupowe w zakładzie pracy) w sytuacji, w której dobrowolne składki z tytułu ubezpieczenia na życie odprowadzane są do ubezpieczyciela w imieniu pracownika przez pracodawcę. Składkę tę można uznać za wydatek kwalifikowalny, jeżeli jest ona faktycznie wydatkiem pracownika pomniejszającym kwotę jego wynagrodzenia netto. Jej odprowadzenie przez pracodawcę lub pracownika powinno być regulowane wewnątrz instytucji.

Natomiast jako wydatki **niekwalifikowalne** traktować należy:

1. Zasiłki i inne świadczenia finansowane ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Do tej grupy należą m.in. zasiłki: rehabilitacyjny, macierzyński, opiekuńczy oraz wyrównawczy.
2. Wydatkiem niekwalifikowalnym jest również zasiłek chorobowy, choć kwalifikowalne jest tzw. wynagrodzenie chorobowe, którego koszt ponosi pracodawca.
3. Niekwalifikowalne są również zasiłki finansowane z budżetu państwa, tj. zasiłek pielęgnacyjny i zasiłek rodzinny.
4. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
5. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Zasiłki określone w punkcie 1, 2 i 3 traktowane są jako niekwalifikowalne ze względu na źródło pochodzenia środków na ich wypłatę – są to środki pochodzące z budżetu państwa lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a zatem nie można ww. wypłat potraktować jako koszt pracodawcy, nawet jeżeli to on dokonuje fizycznej wypłaty ww. zasiłków.

Za wydatki kwalifikowalne w ramach projektów dotyczących refundowania wynagrodzeń można uznać niektóre wydatki na działalność socjalną ponoszone przez pracodawcę

ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w odniesieniu do kwalifikowalnej grupy pracowników. Do grupy tych wydatków mogłyby zostać zaliczone w szczególności usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form krajowego wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej i sportowo-rekreacyjnej, wydatki z tytułu udzielania pomocy materialnej – rzeczowej lub finansowej, a także bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe ze środków Funduszu (należałoby wykluczyć pomoc zwrotną).

g) Czy „trzynasta pensja” związana z kategorią kosztów wynagrodzenia pracowników może być kosztem kwalifikowalnym?

„Trzynasta pensja” może stanowić wydatek kwalifikowalny jeśli jest elementem wynagrodzenia przysługującym wszystkim pracownikom danej instytucji.

Kwalifikowalność środków transportu

a) Czy środki transportu mogą być kosztami kwalifikowalnymi?

Co do zasady, zakup środków transportu jest wydatkiem kwalifikowalnym, pod warunkiem, iż środek transportu będzie służył wyłącznie celom związanym z realizacją projektu. Instytucja Zarządzająca ZPORR niejednokrotnie wskazywała, opierając się na wytycznych Jednostki Monitorująco-Kontrolnej oraz Komisji Europejskiej, iż należy z ostrożnością podchodzić do tego typu projektów. Stanowisko w tej kwestii jest niezmiennie, zakup środka transportu nie może być nadrzędną częścią projektu (głównym wydatkiem finansowym).

b) Czy jest kwalifikowalny zakup i wyposażenie środków transportu sanitarnego?

Zakup i wyposażenie środków transportu sanitarnego tj. karettek możliwy jest tylko w przypadku placówek posiadających SOR lub pogotowia ratunkowego na potrzeby Systemu Ratownictwa Medycznego.

c) Czy kwalifikowalny jest mammobus?

W ramach poddziałania 3.5.2 możliwa jest realizacja projektu polegająca na zakupie mammobusu i wyposażeniu go w sprzęt zgodnie z przeznaczeniem, jeżeli projekt będzie realizował cele tego poddziałania.

d) Czy firma może prowadzić działalność na terenie całego kraju i czy firma prowadząca działalność gospodarczą i zarejestrowana na terenie danego województwa może wyjeżdżać zakupionymi w ramach (Działania 3.4) projektu samochodami poza teren właściwego województwa?

Firmy mogą prowadzić działalność na obszarze całego kraju jednakże w odniesieniu do otrzymanej dotacji z funduszy strukturalnych (działanie 3.4 ZPORR) to, w oparciu o § 5 pkt 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 17 listopada 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie inwestycji i doradztwa w przedsiębiorstwach (Dz. U. 2004 Nr 267, poz. 2652), *pomoc może być udzielona beneficjentowi, jeżeli zapewni on [...] utrzymanie inwestycji w danym podregionie przez okres co najmniej 5 lat od dnia przekazania inwestycji do użytkowania*. Kwestię użytkowania zakupionych pojazdów poruszyła również Komisja Europejska określając w nocie z dnia 30 lipca 1998 roku warunki kwalifikowania zakupu pojazdów. Jednym z nich jest zagwarantowanie, że pojazdy będą używane wyłącznie w granicach strefy zakwalifikowanej do objęcia pomocą. Oznacza to, iż zasadniczy i główny element projektu realizujący założony cel inwestycji, jak również jego przeważające współfinansowanie ze środków publicznych powinno mieć miejsce i funkcjonować na obszarze podregionu. Co za tym idzie, ewentualna zmiana lokalizacji inwestycji, która została już rozliczona, mogłaby mieć miejsce jedynie w granicach ww. obszaru. W razie niedotrzymania powyższych warunków, Beneficjent zostaje zobligowany do zwrotu otrzymanej dotacji.

Zamówienia publiczne

a) Czy kwalifikowalne są wydatki poniesione na podstawie ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 r.?

Koszty poniesione na podstawie ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 roku nie są wydatkami kwalifikowalnymi. Wydatki kwalifikowalne to takie, które zostały poniesione wg ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 (Dz. U. Nr 19, poz. 177, z późn. zm.).

b) Czy w związku ze zmianą ustawy-Prawo zamówień publicznych zmienia się zakres stosowania przez beneficjentów Działania 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa ZPORR przepisów rzeczonyj ustawy?

W związku z nowelizacją ustawy-Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.), zostały zmienione zapisy art. 3 ust. 1 pkt 5 (obowiązują od dnia 25 maja br.) na następujące:

Ustawę stosuje się do udzielania zamówień publicznych, zwanych dalej "zamówieniami", przez [...]:

inne niż określone w pkt 1 i 2 podmioty, jeżeli łącznie zachodzą następujące okoliczności:

a) ponad 50 % wartości udzielanego przez nie zamówienia jest finansowane ze środków publicznych lub przez podmioty, o których mowa w pkt 1-3a;

b) wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8,

c) przedmiotem zamówienia są roboty budowlane obejmujące wykonanie czynności w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych lub wypoczynkowych, budynków szkolnych, budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych przez administrację publiczną lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi.

Przepisy wydane na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy (rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie kwot wartości zamówień i konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (Dz.U. Nr 87 poz. 604)) wskazują na następujące kwoty: a) dla dostaw lub usług - 211 000 euro, b) dla robót budowlanych - 5 278 000 euro. W związku z faktem, iż maksymalne dofinansowanie w Działaniu 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa ZPORR nie przekracza kwoty 200 000 PLN (45 589,24 euro przeliczone po kursie 4,3870 przyjętym rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 maja 2006 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz.U. Nr 87 poz. 610)), Beneficjenci Działania 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa ZPORR ubiegający się o refundację ze środków publicznych powyżej 50% dofinansowania kosztów kwalifikowalnych (maksymalne dofinansowanie wynosi 65%) nie są zobowiązani do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych.

c) Co oznacza moment wszczęcia postępowania przez zamawiającego?

Moment wszczęcia postępowania oznacza moment uzewnętrznienia przez zamawiającego woli udzielenia zamówienia. W przypadku przetargu nieograniczonego, ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem chodzi o dzień zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu, w pozostałych trybach chodzi o dzień skierowania przez zamawiającego zaproszenia do składania ofert bądź negocjacji. Jeżeli zamawiający unieważnił postępowanie i kolejne postępowanie wszczął przed 25 maja br., to zobowiązany jest stosować przepisy ustawy sprzed nowelizacji. Jeżeli natomiast nowe postępowanie zostało (lub ma być) wszczęte w dniu 25 maja br. (lub później) to zamawiający powinien stosować ustawę w brzmieniu znowelizowanym, z zastrzeżeniem sytuacji gdy na podstawie zapisów ustawy zachodzą

przesłanki umożliwiające beneficjentom odstąpienie od stosowania procedur zamówień publicznych.

Nadzór projektowy

a) Czy można uznać pełnienie funkcji Menedżera/Inżyniera/Inspektora Kontraktu przez pracownika beneficjenta za koszt kwalifikowalny?

W sytuacji, gdy funkcję Menedżera/Inżyniera/Inspektora Kontraktu pełni pracownik Beneficjenta, ww. wydatek również można uznać za kwalifikowalny, ale tylko w przypadku gdy pracownik zostanie oddelegowany na podstawie odrębnej umowy do pełnienia ww. funkcji. Odrębna umowa zapewni, iż wykonywane zadania w ramach projektu nie będą kolidowały z dotychczasowymi obowiązkami pracownika. Dokumentami potwierdzającymi oddelegowanie są: umowa, lista płac i dokumenty potwierdzające odprowadzanie składki na ubezpieczenie społeczne.

b) Czy można uznać za kwalifikowalny koszt pełnienia funkcji Inżyniera Kontraktu w zakresie monitorowania i rozliczania inwestycji współfinansowanych z funduszy strukturalnych?

Menedżer Projektu jest jedną z form zarządzania adekwatną do specyfiki realizowanego projektu (inwestycji). Jego zakres obowiązków odnosi się do prac inwestycyjnych oraz związanych z procesem inwestycyjnym, natomiast wydatki beneficjenta poniesione na monitorowanie oraz rozliczanie finansowe projektu są wydatkami związanymi z procedurami realizowania projektów przy udziale środków z funduszy strukturalnych, a tym samym nie są objęte refundacją. Koszty Beneficjenta poniesione na monitorowanie oraz rozliczanie finansowe, mogą stanowić jedynie część kosztów ogólnych uprzednio wskazanych we wniosku aplikacyjnym.

c) Czy kwalifikowalne są „nadzór inwestorski i nadzór autorski” i czy mogą być one zaliczane do kategorii „robót budowlanych” we wniosku aplikacyjnym? Jak do powyższych terminów ma się „nadzór inżynierski”?

Co do zasady nadzór, zarówno inwestorski jak i autorski, może być realizowany w ramach kategorii wydatków „roboty budowlane”, o ile stanowi on niezbędny wydatek w realizacji projektu. Pojęcie „nadzór inżynierski”, na gruncie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (Dz.U. z 2003r. nr 207, poz. 2016 z późn. zm.) nie istnieje. Kwestie „nadzoru inwestorskiego” oraz „nadzoru autorskiego” reguluje § 18 ww. ustawy, z którego nie wynika, z zastrzeżeniem § 19, bezwzględny obowiązek ich stosowania. Wydatki poniesione na nadzór

autorski, sprawowany przez projektanta na żądanie inwestora lub właściwego organu, są zaliczane do kosztów kwalifikowalnych w zakresie:

- stwierdzenia w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z projektem,
- uzgadniania możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego.

Inne zagadnienia odnośnie kwalifikowalności

a) Czy podłączenie do sieci wodociągowych i kanalizacyjnych indywidualnych użytkowników jest wydatkiem kwalifikowalnym?

W przypadku inwestycji polegającej na budowie sieci kanalizacyjnej za niekwalifikowalny należy uznać odcinek od studzienki znajdującej się na posesji indywidualnego użytkownika do budynku lub gdy brak studzienki – od granicy posesji indywidualnego użytkownika do budynku. W przypadku inwestycji polegającej na budowie sieci wodociągowej za wydatek kwalifikowalny można uznać odcinek sieci prowadzący do zaworu głównego.

b) Czy jest kwalifikowalna modernizacja szpitali?

Modernizacja szpitali jest możliwa jako: *„rozbudowa lub nadbudowa obiektu budowlanego podnosząca standard obiektu, która nie polega wyłącznie na odtworzeniu stanu pierwotnego”*.

W związku z tym istnieje możliwość modernizacji szpitali pod warunkiem, że:

- podjęte działania będą zgodne z celami poddziałania,
- podjęte działania będą zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U 2005 r. nr 116, poz.985),
- nie zostanie zwiększona liczba łóżek.

Spełnienie tych kryteriów zdecyduje, czy modernizacja szpitala będzie kosztem kwalifikowalnym.

c) Czy kwalifikowalny jest certyfikat zarządzania jakością ISO?

W ramach ubiegania się o certyfikat zarządzania jakością za koszt kwalifikowalny uznaje się doradztwo w postaci: audytu wstępnego systemu zarządzania jakością, szkoleń wstępnych dla pracowników, konsultacji w zakresie opracowania dokumentacji systemów zarządzania jakością, szkoleń uzupełniających z zakresu opracowanej dokumentacji systemów zarządzania jakością dla pracowników, przeprowadzenia audytów wewnętrznych (przed certyfikacją), przeprowadzenia działań korygujących lub zapobiegawczych w wyniku audytów wewnętrznych, audytu zewnętrznego wykonanego przed certyfikacją oraz kosztów związanych z pozyskaniem certyfikatu od instytucji certyfikującej.

d) Czy kosztem kwalifikowanym może być termomodernizacja obiektów edukacyjnych w sektorze edukacyjnym ZPORR?

Projekty, które dotyczą tylko i wyłącznie termomodernizacji obiektów edukacyjnych nie kwalifikują się do poddziałania 1.3.1 i 3.5.1. Zgodnie z zapisami ZPORR realizacja tego typu inwestycji możliwa jest tylko w przypadku kompleksowych robót budowlanych związanych z: *„budową nowych i przebudową, rozbudową istniejących obiektów dydaktycznych (w szczególności budynków szkolnych, przedszkolnych, laboratoriów dydaktycznych, sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych)”*.

e) Czy w ramach ZPORR możliwa jest realizacja inwestycji z zakresu opieki społecznej (np. budowa lub remont domu pomocy społecznej)?

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 1999 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (1783/99/WE) inwestycje związane z pomocą społeczną (w tym domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy) nie wchodzą w zakres działania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i nie są z niego współfinansowane.

f) Jeśli będzie budowana oczyszczalnia ścieków, to czy budowa drogi dojazdowej będzie kosztem kwalifikowanym?

Jeżeli budowa drogi dojazdowej w ramach działania jest niezbędna do realizacji projektu, to wówczas jej koszt kwalifikuje się do współfinansowania z EFRR. Drogę dojazdową traktuje się wówczas jako niezbędny element infrastruktury towarzyszącej.

g) Czy jest możliwe każdorazowe ujęcie w kolejnych wnioskach aplikacyjnych (projektach) składanych przez ten sam podmiot, kosztów przygotowania Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego, Planu Rozwoju Lokalnego oraz Lokalnego Planu Rewitalizacji i uznanie tych wydatków za kwalifikowalne?

Koszt przygotowania powyższych dokumentów – ZPRTP, LPR, PRL przez ten sam podmiot może być uznany za kwalifikowalny tylko jeden raz.

h) Czy wymiana stolarki okiennej w budynkach prywatnych zlokalizowanych przy realizowanym projekcie lub też przebudowa uzbrojenia w zakresie przyłączy sieci teletechnicznej i energetycznej do prywatnych użytkowników (np. grzejniki c.o. w mieszkaniach) mogą być kosztami kwalifikowalnymi?

Wydatki w ramach projektu powinny mieć bezpośredni związek z inwestycją przyczyniającą się do zapewnienia dobra publicznego lub poprawy jakości istniejącego dobra publicznego, a więc muszą odnosić się do rozwiązań systemowych, a nie bezpośrednich korzyści dla użytkowników tego systemu. W związku z powyższym wymiana stolarki okiennej w budynkach prywatnych zlokalizowanych przy realizowanym projekcie lub też przebudowa uzbrojenia w zakresie przyłączy sieci teletechnicznej i energetycznej do prywatnych użytkowników nie stanowią kosztów kwalifikujących się do refundacji.

i) Czy w trakcie rozpatrywania wniosków aplikacyjnych można włączać do nich dodatkowe kategorie kosztów?

Procedura rozpatrywania wniosków o dofinansowanie projektu z EFRR nie przewiduje na jakimkolwiek etapie oceny projektu, włączenia do projektu dodatkowych kategorii kosztów kwalifikowalnych, nieuwzględnionych we wniosku aplikacyjnym.

j) Czy za kwalifikowalne wydatki możemy uznać roboty dodatkowe?

Koszty robót dodatkowych nie są wydatkami kwalifikowalnymi. Nie jest również dopuszczalne tworzenie we wniosku aplikacyjnym osobnych kategorii kosztów kwalifikowalnych w postaci np. „ewentualne roboty budowlane”, „koszty dodatkowe” lub „rezerwa na protokół konieczności”. Wynika to z faktu, iż dofinansowanie skierowane jest na konkretne i przewidziane wydatki, a nie elementy, które mogłyby pojawić się w trakcie realizacji projektu.

k) Czy elementy, które z uwagi na zastosowane uogólnienia nie zostały wskazane we wniosku aplikacyjnym, a są ściśle związane z inwestycją i mieszczą się w budżecie projektu, mogą zostać uznane za wydatek kwalifikowalny?

Wydatki kwalifikowalne powinny być ujęte we wniosku aplikacyjnym, Studium Wykonalności, biznes planie lub innych dokumentach projektowych będących uszczegółowieniem kosztów projektu, stanowiących załączniki do wniosku. W odniesieniu

do często pojawiających się w dokumentacji projektowej beneficjenta kategorii kosztów ogólnych, wykonywanych prac czy realizowanych robót budowlanych, które w dużej mierze ze względu na swój charakter, nie są szczegółowo określone, zaleca się, aby podczas oceny kwalifikowalności takich kosztów brać pod uwagę wymóg niezbędności wydatków dla wdrażania i realizacji projektu i ich spójność z ogólnymi założeniami wskazanymi w dokumentacji projektowej.

l) Czy w przypadku rezygnacji przez Beneficjenta z pewnych elementów robót (np. zmniejszenie ilości wykonanej instalacji elektrycznej) i zastąpienie ich innymi (np. wykonanie większej ilości instalacji wod-kan) można uznać za roboty zamienne?

Roboty zamienne są kwalifikowalne, o ile ich kwalifikowalność nie zmienia celu projektu, nie pogorszy jakości zaplanowanych materiałów lub usług, a zmiana ta nie wpłynie negatywnie na jakość projektu. Termin „zamienne” odnosi się do jakości tych samych usług, elementów, robót, itp., a nie zastąpienie ich innymi. W związku z powyższym zastąpienie wskazanych w pytaniu robót nie można uznać za roboty zamienne, a tym samym za kwalifikowalne.